

SOFYA ŞARTI

Sofya-Bulgaristan, 15 Mayıs 2006

Karadeniz Bölgesi ve Kıyılarının Mevcut Durumu ve Değişimi İle Sürdürülebilir Gelişmesininin Sağlanması İçin Alınması Gereken Acil Önlemler Konusunda Karadeniz Bölgesi Mimarlar Forumu (FABSR) toplantısında kabul edilmiştir.

Karadeniz su ortamı, kıyıları ve komşu olduğu topraklarla birlikte çevresel, ekonomik ve toplumsal olarak denizle bağlantılıdır ve tek tek ulusal ilgi ve kaygıların ötesinde, sürdürülebilir gelişmesi Karadeniz havzasındaki tüm ülkeler arasında aktif bir işbirliğini gerektiren geniş ve karmaşık bir bölgesel yapı oluşturur. Başlangıçta bu sürecin farklı yönlerini incelemek ve üyeleri arasında yararlı bir alışverişe olanak vermek amacıyla kurulan Karadeniz Bölgesi Mimarlar Forumu (FABSR) halen Bulgaristan, Gürcistan, Rusya, Romanya, Türkiye ve Ukrayna'daki ulusal mimarlık meslek örgütlerini bir araya getirmektedir. Üye ülkelerden gelen temsilciler 2004 yılında Batum ve Soçi'de yaptıkları toplantılarda ülkelerinin hükümetlerine yönelik çağrılarını (Batum) ve gerçekleştirecekleri ortak çalışmaları (Soçi) tartışıp karara bağlayarak FABSR'ın ana hedeflerini belirlediler.

Şart, Batum ve Soçi belgelerinden yola çıkmıştır ve çağdaş dünyanın karşılaştığı dinamik jeopolitik, ekolojik ve toplumsal sorunların üstesinden gelinebilmesi için bu bildirgelerin mantıksal bir uzantısı olarak görülmelidir. Söz konusu sorunlar, Avrupa ailesinin genişlemesini, demokratik toplumların çoğalmasını, turizm alanında artan ihaleleri, Karadeniz ülkeleri arasındaki aktif ekonomik bağları ve kıyı alanlarının yoğun bir şekilde kamulaştırılmasını ve kentleşmesini ve tüm bunların yanısıra çevresel durumun giderek kötüleşmesini içermektedir.

Bu Şart'la FABSR, Karadeniz su ortamının, kıyılarının ve Karadeniz havzasının bir bütün olarak sürdürülebilir şekilde gelişebilmesi ve entegre bir şekilde yönetilmesi ve yasal düzenlemelere kavuşabilmesi için alınması gereken en acil tedbirlere dikkat çekmek amacıyla, bu kez yukarıda adı geçen ülkelerin parlamentolarına, hükümet kuruluşlarına, yerel yönetimlerine, uluslararası kuruluşlara, hükümet dışı örgütlere, bilimsel kuruluş ve birliklere hitap etmektedir.

Bu FABSR Şartı aynı zamanda Karadeniz'i bir barış havzası olarak görmeleri için uluslararası kammuoyuna da seslenmektedir.

FABSR bu Şartıyla, aşağıdaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesini temel konular olarak görmektedir:

- a) Karadeniz havzası için, doğal, coğrafi ve peyzaj koşulları, ekolojik parametreler, ekonomik ve coğrafi özellikler, mevcut durum, kıyı alanlarının ne ölçüde kullanıldığı ve son gelişmeler, kültürel ve tarihi miras, kentleşme vb. gibi çevreye ilişkin temel parametreler konusunda veri sağlayacak uluslararası bir bilgi ağının geliştirilmesi;
- b) Su ortamı ve kıyı bölgesindeki koşulları ve kullanımları düzenleyecek uluslararası sözleşme konularının tartışılması ve ortak bir yasal temele dayalı taslak metinler hazırlanması;
- c) Karadeniz'e çıkışı olan ülkeler arasında ekonomi, ulaşım ve turizm bağlamı temasları zenginleştirecek bir stratejinin geliştirilmesi için güç birliği yapılması;
- d) Ortak bir kültür ve tarihten kaynaklanan ancak Karadeniz bölgesinin farklı ülkelerine dağılmış olan tarihi ve kültürel mirasa ilişkin bir envanter çalışmasının geliştirilmesi;
- e) Karadeniz kıyısının kültürel ve tarihi mirasının korunmasını amaçlayan bir acil önlemler sisteminin oluşturulmasına yönelik önerilerin teşvik edilmesi;
- f) Bütüncül bir bölgesel Karadeniz Yönetim ve Kalkınma Planı'nın geliştirilmesi;
- g) Karadeniz havzasındaki enerji nakil hatlarının yarattığı çevre kirliliği konusunda üst düzeyde bir duyarlılık yaratılması.

Sofya toplantısında temsil edilen Bulgaristan, Romanya, Rusya, Türkiye ve Ukrayna'nın ulusal mimarlık örgütleri, bu belgenin dağıtılması ve tanıtılması için her tür çabayı göstermeyi ve ilgi duyabilecek tüm diğer kamu kuruluşları ile diğer yetkili kuruluşların dikkatini çekmeyi taahhüt etmektedir. Katılımcılar aynı zamanda Karadeniz kıyılarının korunması, uyumlu bir şekilde yapılaşması ve sürdürülebilir olarak gelişmesine ilişkin her türlü uluslararası, parlamentolar düzeyinde veya hükümet dışı toplumsal faaliyetlerin başlatılması yönündeki mesleki kaygılarının ve bu faaliyetlere katılmaya hazır olduklarının da bilinmesini istemektedir.